

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 69/2023-58

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľiek 1/ [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 2/ [REDACTED], [REDACTED], a 3/ [REDACTED], [REDACTED], zastúpených Advokátskou kanceláriou AŠTARY, s. r. o., Mariánske námestie 29/6, Žilina, proti uzneseniam Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Co/183/2019 z 30. augusta 2019 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Cdo/141/2020 z 24. augusta 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Cdo/141/2020 z 24. augusta 2022 **boli porušené** základné práva sťažovateľiek na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a ich práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Cdo/141/2020 z 24. augusta 2022 **zrušuje a vec mu vracia** na ďalšie konanie.
3. Najvyšší súd Slovenskej republiky **je povinný** nahradiť sťažovateľkám trovy konania **493,10 eur** a tieto zaplatiť ich právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Ústavnú sťažnosť proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Co/183/2019 z 30. augusta **odmieta**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľky sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 5. decembra 2022 domáhajú vyslovenia porušenia svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami všeobecných súdov o náhrade trov konania, ktoré navrhujú zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

II.

2. Sťažovateľky sa spolu s ďalšími tridsiatimi žalobcami (vlastníkmi bytov) žalobou z marca 2008 na okresnom súde domáhali proti žalovanému správcovi bytového domu zaplatenia 11 839,35 eur ako vysporiadania fondu prevádzky, údržby a opráv. Na základe záverov znaleckého posudku žalobcovia zobrali žalobu späť sčasti o 7 796,88 eur. Okresný súd rozsudkom z 26. januára 2012 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom 4 042,47 eur, sčasti o 7 796,88 eur konanie pre späťvzatie žaloby zastavil a rozhodol o náhrade trov konania. Sčasti o zastavení konania nadobudol rozsudok okresného súdu právoplatnosť, no na odvolanie strán bol uznesením krajského súdu z 31. mája 2012 sčasti o zaplatenie 4 042,47 eur a o náhrade trov konania zrušený s tým, že žalobcom nemožno priznať náhradu trov konania. Okresný súd následne rozsudkom zo 6. novembra 2014 znova zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom 4 042,47 eur s tým, že o náhrade trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 29. marca 2017.

3. Okresný súd uznesením z 13. júna 2017 žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a následne uznesením z 11. decembra 2017 žalobcom proti žalovanému priznal náhradu trov 2 486, 64 eur, z čoho trovy právneho zastúpenia boli 1 426,42 eur. Proti tomuto uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podali žalobcovia sťažnosť, na ktorú okresný súd uznesením sudcu z 8. apríla 2019 zmenil výrok o výške trov konania tak, že im priznal náhradu trov 46 079,12 eur, z čoho trovy právneho zastúpenia predstavovali 45 018,91 eur. Tarifná odmena bola určená pri každom úkone po jej znížení o 50 % vynásobením počtom zastúpených žalobcov. Konanie o odvolaní žalovaného proti tomuto uzneseniu bolo uznesením krajského súdu z 8. apríla 2019 zastavené pre nedostatok funkčnej príslušnosti na preskúmanie rozhodnutia o výške trov.

4. Okresný súd okrem toho ďalším uznesením z 8. apríla 2019 rozhodol, že v zastavenej časti o zaplatenie 7 796,88 eur žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznáva, čo odôvodnil tým, že dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) je, že žalobcovia pred podaním žaloby objektívne nemohli presne zistiť výšku svojho nároku. Na odvolanie žalovaného, ku ktorému sa žalobcovia nevyjadrili, krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením z 30. augusta 2019 zmenil uznesenie okresného súdu z 8. apríla 2019 tak, že v zastavenej časti konania o zaplatenie 7 796,88 eur priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, čo odôvodnil tým, že okresný súd pochybil, keď uznesením z 13. júna 2017 rozhodol len o trovách konania sčasti o zaplatenie 4 042,47 eur a správne mal rozhodnúť jedným uznesením o trovách celého konania, v ktorom mal prihliadnuť na pomer úspechu strán, prípadne podľa § 257 CSP úspešnému žalovanému náhradu trov konania

nepriznať. Z toho krajský súd pri právoplatnosti skoršieho nesprávneho rozhodnutia z 13. júna 2017 vyvodil, že nemá inú možnosť nápravy, a preto akceptuje pokus o nápravu, ktorú okresný súd vykonal tak, že rozhodol o trovách konania sčasti zastaveného konania osobitným rozhodnutím o náhrade trov. Zohľadnil, že žalobcom, ktorí boli úspešní len sčasti 4 042, 47 eur, bola priznaná neprimeraná náhrada trov 46 079,12 eur a bolo by v rozpore so spravodlivou ochranou práv podľa čl. 2 ods. 1 CSP, aby za takejto situácie žalovanému sčasti zastaveného konania nebola priznaná náhrada trov konania podľa § 257 CSP.

5. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podali sťažovateľky a niekoľko ďalších žalobcov dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. d) CSP, pretože v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo a v dôsledku nezákonného postupu súdov popri sebe stoja dve právoplatné rozhodnutia o náhrade trov konania, konkrétne právoplatné uznesenie okresného súdu z 13. júna 2017, ktorým im bol podľa nich priznaný nárok na náhradu trov celého konania v plnom rozsahu, a právoplatné uznesenie krajského súdu z 30. augusta 2019, ktorým bol žalovanému priznaný nárok na náhradu trov konania v sčasti zastaveného konania. Podľa sťažovateľiek právoplatné uznesenie okresného súdu o trovách konania z 13. júna 2017 nijak nenasvedčovalo, že by po jeho vydaní malo byť ešte rozhodnuté o nároku z inej časti konania, a toto nebolo možné vyvodiť ani z toho, že v záhlaví uznesenia okresného súdu z 13. júna 2017 bol predmet konania vyjadrený slovami o zaplatenie 4 042,47 eur s príslušenstvom. Podľa sťažovateľiek uznesenie okresného súdu z 13. júna 2017 bolo konečným a definitívnym rozhodnutím o náhradu trov celého konania a krajský súd neprípustne prehodnotil skoršie právoplatné rozhodnutie. Z CSP nevyplýva, že by bolo možné rozdeľovať rozhodnutie o nároku na náhradu trov do viacerých rozhodnutí.

6. Najvyšší súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením dovolanie zamietol. Poukázal na to, že zo záhlavia uznesenia okresného súdu z 13. júna 2017, ktorým bolo rozhodnuté o nároku na náhradu trov konania, je zrejmé, že súd rozhodoval o trovách konania z priznaných 4 042,47 eur, a nie z pôvodne žalovaných 11 839,35 eur. Z toho je preto zrejmé, že nebolo rozhodnuté o všetkých trovách konania, pričom z § 262 CSP nemožno vyvodiť záver, že ak súd prvého stupňa nerozhodne o všetkých trovách konania, nemôže neskôr rozhodnúť o tej časti trov konania, o ktorej ešte nebolo rozhodnuté. V konaní na okresnom a aj krajskom súde bolo rozhodnuté v súlade s § 262 ods. 1 CSP, ako aj s čl. 2 základných princípov CSP. Z uznesenia krajského súdu sú zrejmé dôvody priznania trov konania žalovanému sčasti zastavenia konania o 7 796,88 eur. Preto je nedôvodná námietka o tom, že okresný a krajský súd rozhodovali o veci, o ktorej už bolo rozhodnuté.

III.

7. Sťažovateľky namietajú arbitrárnosť a nedostatočné odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu, ktorý sa stroho vysporiadal s ich rozsiahlou argumentáciou o prekážke veci rozhodnutej. Závery najvyššieho súdu považujú za arbitrárne. Sťažovateľky obdobne ako v dovolaní zdôrazňujú, že z obsahu uznesenia okresného súdu z 13. júna 2017 nebolo možné zistiť, že súd rozhodoval iba o nároku na náhradu trov konania v určitej časti, a nie o trovách celého konania. Pokiaľ krajský súd argumentoval záhlavím uznesenia okresného súdu z 13. júna 2017, uvádzajú, že záhlavie, osobitne vymedzenie predmetu konania, nemá právne účinky k výroku rozhodnutia. Význam a zmysel záhlavia bol najvyšším súdom nesprávne zveličený. Od roku 2012 bolo predmetom konania iba zaplatenie 4 042,47 eur. Sťažovateľky zotrvali na názore z dovolania, že o náhrade trov popri sebe existujú dve právoplatné rozhodnutia, čo je neprípustné.

8. Podľa sťažovateľiek okresný súd vydal uznesenie z 8. apríla 2019 nadbytočne, pretože o náhrade trov konania už bolo právoplatne rozhodnuté. Sťažovateľky proti nemu odvolanie nepodali, pretože ním nebola spôsobená žiadna ujma a boli v tom, že už im bola priznaná náhrada trov celého konania. Krajský súd napadnutým uznesením z 30. augusta 2019 neprípustne zasiahol do skoršieho právoplatného rozhodnutia o náhrade trov. Prvé uznesenie okresného súdu o náhrade trov z 13. júna 2017 nebolo napadnuté odvolaním a ani žiadna strana nenavrholo jeho doplnenie. Preto okresný a ani krajský súd ho neskôr nemohli prehodnocovať či doplniť.

9. Najvyšší súd sa k ústavnej sťažnosti vyjadril tak, že rozhodnutie ponechal na úvahe ústavného súdu a k tomu priložil vyjadrenie predsedu senátu, ktorý uviedol, že sa v celom rozsahu pridržiava svojho rozhodnutia, ktoré nepovažuje za arbitrárne. Následne zvýraznil, že z § 262 CSP nemožno vyvodiť, že ak okresný súd nerozhodol o všetkých trovách konania, nemôže neskôr rozhodnúť o tej časti trov konania, o ktorej ešte nebolo rozhodnuté. Preto sťažovateľky nedôvodne namietali, že už bolo rozhodnuté vo veci, o ktorej už bolo rozhodnuté. V rozpore s vyjadrením najvyššieho súdu sa predseda senátu najvyššieho súdu vyjadril tak, že ústavnú sťažnosť navrhuje odmietnuť.

10. Krajský súd sa vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti stotožnil s vyjadrením sudkyne spravodajkyne, ktorá odkázala na odôvodnenie ústavnou sťažnosťou namietaného uznesenia.

IV.

11. Rozhodovacia činnosť ústavného súdu k rozhodnutiam civilných súdov o náhrade trov konania vychádza z toho, že ich skutkové a právne závery môžu byť predmetom kontroly ústavného súdu len vtedy, ak sú zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné, a zároveň majú za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00). Na tento výklad nadväzuje rozhodovacia činnosť ústavného súdu, ktorá zdôrazňuje jeho zdržanlivosť k výkladu zákonného práva o náhrade trov konania, keďže problematika trov konania má akcesorickú povahu, a preto sa k zrušeniu napadnutého výroku o trovách konania treba uchýľovať iba výnimočne pri zistení extrémneho zásahu do základného práva (II. ÚS 78/03, III. ÚS 470/2021).

12. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania súd rozhodne aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Nevyhnutným predpokladom rozhodnutia o náhrade trov konania je teda jeho skončenie. Rozhodnutie o náhrade trov konania sa preto spája len s takým rozhodnutím súdu, ktoré z jeho inštančného pohľadu znamená rozhodnutie o celom predmete konania. K tomu môže dôjsť rozsudkom vo veci samej podľa § 212 ods. 1 CSP alebo uznesením podľa § 234 ods. 1 CSP, ktoré môže mať za následok, že pre vybavenie veci na tej či onej inštancii už nebude potrebné žiadne ďalšie rozhodnutie. Spravidla pôjde o uznesenie o zastavení konania.

13. V spore sťažovateľiek bolo konanie skončené kombináciou týchto dvoch spôsobov, keď najprv sčasti o 7 796,88 eur bolo konanie zastavené z procesného dôvodu a neskôr sčasti o 4 042,47 eur sa konanie skončilo rozsudkom vo veci samej. Z § 262 ods. 1 CSP však vôbec nevyplýva, že by zákon či už pripúšťal alebo dokonca výslovne prikazoval, aby sa o náhrade konania rozhodovalo viacerými rozhodnutiami. To vlastne ani prakticky nie je možné, keďže len pri čiastočnom zastavení konania neprichádza do úvahy, aby bolo možné posúdiť okolnosti rozhodné pre nárok o náhrade trov konania. Ak nie je rozhodnuté o celom predmete konania, nie je možné posúdiť pomer úspechu strán, prípadne pomer zavinenia strán na zastavení

konania. Preto § 262 ods. 1 CSP možno rozumne vyložiť len tak, že jediná ním predpokladaná možnosť rozhodnutia o náhrade trov sa spája len s takým rozhodnutím súdu, ktorým konanie na jeho inštancii končí, teda nebude potrebné žiadne ďalšie rozhodnutie potrebné na vysporiadanie sa so žalobou.

14. V spore sťažovateľiek týmto rozhodnutím bol rozsudok okresného súdu zo 6. novembra 2014, kedy aj bolo rozhodnuté o tom, že o náhrade trov konania sa rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Tomuto rozsudku nasledovalo uznesenie okresného súdu z 13. júna 2017, ktorým bola sťažovateľkám priznaná náhrada trov konania *v plnom rozsahu*. S ohľadom na obsah právnej úpravy a rozhodnutie o trovách konania sťažovateľky nemohli mať žiaden dôvod domnievať sa, že týmto uznesením nebolo rozhodnuté o všetkých trovách konania v ich celosti. Treba pripomenúť, že pre rozhodovanie o náhrade trov konania aj právna úprava podľa Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) obsahovala obdobné koncentračné prvky. Aj § 151 OSP ustanovoval, že o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, a len v zložitých prípadoch bolo možno toto jedno rozhodnutie odložiť na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

15. Obligatórne koncentrovanie rozhodnutia o náhrade trov konania do jedného rozhodnutia, ktorým konanie na tej či onej inštancii končí, možno odôvodniť aj tým, že aj pri rozhodovaní o predmete konania CSP, rovnako ako OSP predpokladá, že konečným rozhodnutím sa má rozhodnúť o celej prejednávanej veci, a len ak to je účelné, možno rozhodnúť len o časti predmetu konania. Žiadne takéto rozdelenie rozhodovania však CSP pri náhrade trov konania neustanovuje a rovnako neustanovuje, že o náhrade trov konania treba rozhodovať pri či už čiastočnom alebo medzitýmnom rozsudku. Preto ani nie je dôvod uvažovať o tom, že o náhrade trov konania by sa malo rozhodovať pri čiastočnom zastavení konania, keďže takýmto rozhodnutím konanie na tej či onej inštancii nekončí. Z CSP jasne vyplýva, že jediným rozhodnutím, s ktorým sa spája aj rozhodnutie o náhrade trov konania, je rozhodnutie, ktorým konanie na tej či onej inštancii celkom končí.

16. Podstatou oboch namietaných rozhodnutí je však argumentácia, ktorej základom je to, že ak o určitej časti predmetu konania, konkrétne určitej časti náhrady trov konania, nebolo rozhodnuté, možno o tejto časti aj bez návrhu strán rozhodnúť neskorším rozhodnutím. Táto právna predstava je však v rozpore s tým, že neúplné rozhodnutia súdov, teda rozhodnutia, ktorými nebolo rozhodnuté o celom predmete konania, možno napraviť len osobitným spôsobom doplnenia podľa § 225 CSP, ktoré je možné len na návrh strany do 15 dní od doručenia rozsudku alebo bez návrhu, len ak rozsudok nenadobudol právoplatnosť. Ustanovenie § 225 CSP možno vztiahnuť aj na rozhodovanie o trovách konania, o ktorých sa rozhoduje uznesením, keďže podľa § 234 ods. 2 CSP na uznesenie sa primerane použijú ustanovenia o rozsudku. Tieto zásady sú vyjadrením toho, že prípadné nedostatky súdnych rozhodnutí možno naprávať len zákonom predpokladaným spôsobom, či už opravnými prostriedkami alebo postupmi, ktorými ich menej závažné nedostatky možno napraviť rozhodnutím tej inštancie, ktorá rozhodnutia vydala. Ide o spomenuté či už doplnenie alebo opravu chyby v písaní a počítaní alebo inej zrejmej nesprávnosti podľa § 224 CSP. Možno len doplniť, že nie je náhodou, že prekážka veci rozhodnutej je systematicky zaradená práve do ustanovení CSP o rozsudku (§ 230).

17. Vo veci sťažovateľiek bola domnelá nesprávnosť uznesenia okresného súdu z 13. júna 2017, ktorým bola žalobcom priznaná náhrada trov konania a ktorá mala spočívať len v tom, že v jeho záhlaví bol predmet konania vyjadrený čiastkou, o ktorej sa konalo po skorom čiastočnom zastavení konania, naprávaná zákonom nepredpokladaným spôsobom, a to ďalším rozhodnutím o náhrade trov sčasti zastavaného konania. Takúto nápravu právoplatného uznesenia však CSP nepripúšťa a nemožno ju obchádzať úvahou naznačenou v namietanom uznesení najvyššieho súdu, podľa ktorej z § 262 CSP nemožno vyvodiť, že ak súd prvej inštancie nerozhodne o všetkých trovách konania, nemôže neskôr rozhodnúť o tej časti trov konania, o ktorej ešte nebolo rozhodnuté. Takáto úvaha obchádza účel a zmysel CSP, ktorého podstatou je, že akokoľvek nesprávne, teda aj neúplné rozhodnutia súdov, možno naprávať len zákonom predpokladaným spôsobom.

18. Rovnako nesprávna je úvaha najvyššieho súdu o tom, že zo záhlavia uznesenia okresného súdu z 13. júla 2017 je zrejmé, že bolo rozhodnuté len o trovách konania z priznaných 4 042,47 eur, a nie z pôvodne žalovaných 11 839,35 eur. Z údajov v záhlaví rozhodnutia k takémuto záveru nemožno dospieť, keďže z výroku rozhodnutia a z jeho odôvodnenia nevyplýva akákoľvek ďalšia indícia, z ktorej by pri nastavení právnej úpravy, ktorá predpokladá, že o náhrade trov konania sa rozhoduje v rozhodnutí, ktorým konanie končí, teda jedenkrát, bolo možné objektívne predvídať, že sa ešte znova v inom rozhodnutí ako v tom, ktorým konanie skončilo, bude rozhodovať o náhrade trov konania sčasti dávno zastavaného konania.

19. Obe argumentačné východiská uznesenia najvyššieho súdu sú celkom mylné a v rozpore s konštrukciami zákonnej právnej úpravy. Rovnako možno dospieť k záveru, že uznesením z 13. júna 2017 bolo rozhodnuté o náhrade trov konania ako celku tak, ako to predpokladá CSP, a preto ďalšie rozhodovanie o náhrade trov konania uznesením okresného súdu z 8. apríla 2019 bolo rozhodnutím o veci – náhrade trov konania, o ktorej už rozhodnuté bolo, čo zakladá dovolací dôvod podľa § 420 písm. d) CSP, podľa ktorého nie je prípustné a dovolaním napravitel'né také rozhodnutie, ktorým sa rozhodlo v tej istej, už skôr právoplatne rozhodnutej veci. Nesprávne argumentačné východiská rozhodnutia najvyššieho súdu viedli z hľadiska právneho posúdenia k celkom nesprávnemu rozhodnutiu o dovolaní sťažovateľiek. To zakladá dôvod vyhovenia ústavnej sťažnosti, na základe ktorej bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vyslovené, že uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu nielen ústavných práv sťažovateľiek podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale aj ich ústavných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu, keďže nesprávne rozhodnutie o náhrade trov konania predstavuje bezprostredný zásah do ich majetku.

20. Z rovnakého dôvodu bolo uznesenie najvyššieho súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy zrušené a vec mu vrátená na ďalšie konanie, v ktorom najvyšší súd znova rozhodne o dovolaní sťažovateľiek proti ústavnou sťažnosťou namietanému uzneseniu krajského súdu. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľiek proti ústavnou sťažnosťou namietanému uzneseniu krajského súdu podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k tomuto rozhodnutiu, a preto bola ústavná sťažnosť vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

21. Vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu nedá na okraj neuviesť, že treba rovnako ako krajský súd vnímať to, že žalobcom, teda aj sťažovateľkám, bolo proti žalovanému pri ich úspechu v spore o zaplatenie 4 042, 47 eur uznesením okresného súdu, ktoré nie je ďalej preskúmateľné vo vyšších inštanciách všeobecného súdnictva, na náhrade trov konania priznaných horibilných 46 079,12 eur. Z toho krajský súd pri právoplatnosti skoršieho nesprávneho rozhodnutia o náhrade trov dospel k tomu, že nemá inú možnosť, ako akceptovať pokus o nápravu spočívajúcu v ďalšom rozhodnutí o trovách sčasti zastaveného konania. Treba rozumieť procesnej empatii krajského súdu, ktorá vyplynula z deformácie, ktorej podstatou je to, že o tak ohromujúcej čiastke bez možnosti preskúmania v systéme opravných prostriedkov môže rozhodnúť len okresný súd, aplikujúc zjavne nedopracované konštrukcie rekodifikáciou nedotknutej vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). K tomu však treba uviesť, že tento deformovaný systém nemožno naprávať ďalšou deformáciou, ktorá vyplynula z právnych názorov, ktoré boli predmetom prieskumu tejto ústavnej sťažnosti. Opakovaný prieskum rozhodnutí o náhrade trov konania či už podľa CSP alebo vyhlášky, ktorý je bestsellerom rozhodovacej činnosti ústavného súdu, však naznačuje, že súčasná úprava náhrady trov konania v CSP a vo vyhláške si viac ako rozhodovaciu činnosť ústavného súdu vyžaduje legislatívnu revíziu.

V.

22. Zistené porušenie základných práv sťažovateľiek odôvodňuje to, aby im najvyšší súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde úplne nahradil trovy konania, ktoré im vznikli zastúpením advokátom. Výška náhrady 493,10 eur bola určená podľa vyhlášky. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina priemernej mzdy za predchádzajúci polrok (§ 1 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 vyhlášky). Sťažovateľky majú nárok na náhradu za dva úkony právnej služby v roku 2022 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti 2 x 193,83 eur), čo spolu s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 11,63 eur) predstavuje 410,92 eur, k čomu treba podľa § 18 ods. 3 vyhlášky pripočítať daň z pridanej hodnoty 82,18 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2023

Robert Šorl
predseda senátu